

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 16 maja 2025 r.

Poz. 3164

UCHWAŁA NR KI.411.95.2025

**Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Krakowie**

z dnia 7 maja 2025 r.

znak sprawy: KI.43.79.15.2025

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) i art. 11 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7)

o r z e k a

o stwierdzeniu nieważności Uchwały Nr X/69/2025 Rady Gminy Charsznica z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie: trybu udzielania i rozliczania dotacji dla placówek wychowania przedszkolnego i szkół prowadzonych na terenie Gminy Charsznica przez osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego, a także trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym w sprawie zakresu danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, terminu przekazania informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz terminu i sposobu rozliczenia wykorzystania dotacji - w części dotyczącej postanowień:

- § 5 ust. 6 oraz Załącznika Nr 4,

- § 7 ust. 5,

- § 8 ust. 5 w zakresie słowa: „niezwłocznego”,

- oświadczenia o treści: „Oświadczam, że znane mi są zapisy art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1799): “Kto wbrew obowiązkowi przekazuje dane statystyczne niezgodne ze stanem faktycznym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”, zawartego w Załączniku Nr 1.

UZASADNIENIE

Uchwała Nr X/69/2025 Rady Gminy Charsznica z dnia 19 marca 2025 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w dniu 9 kwietnia 2025 r. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego w dniu 25 marca 2025 r. pod pozycją 1851.

Uchwała została podjęta na podstawie przepisów art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 754 z późn. zm.).

W toku czynności nadzorczych związanych z badaniem uchwały Nr X/69/2025 pod względem jej legalności, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie dokonało oceny zgodności jej ustaleń z prawem, normującym zakres kompetencji Rady Gminy, do stanowienia tej treści uchwał, z mocy powołanego w podstawie prawnej przepisu art. 38 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Badając przedmiotową uchwałę Kolegium Izby zwróciło uwagę na następujące nieprawidłowości:

1. W § 5 ust. 6 badanej uchwały Rada Gminy Charsznica postanowiła: „Organy prowadzące przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego oraz oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych lub osoby upoważnione przez nie, w przypadku uczniów spoza gminy o różnym adresie zameldowania i zamieszkania, zgodnie z załącznikiem Nr 4 do uchwały, składają oświadczenia rodziców uczniów o adresie faktycznego zamieszkania z zamiarem stałego pobytu.” Następnie w Załączniku Nr 4 do uchwały ustaliła wzór takiego oświadczenia. Zdaniem Kolegium Izby powyższe uregulowania Rady Gminy wykraczają poza zakres kompetencji wyznaczony art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 439), do stanowienia przepisów prawa miejscowego. Zgodnie z tym przepisem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32, oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 34 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji. Zdaniem Kolegium Izby ustanowienie w akcie prawa miejscowego zobowiązania rodziców dziecka do złożenia oświadczenia o adresie faktycznego zamieszkania nie mieści się w trybie udzielania i rozliczania dotacji oraz w trybie przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania. Zapis ten nakładałby bowiem na podmiot trzeci tj. rodziców/opiekunów prawnych dziecka, obowiązek nie wynikający z przepisów ustawy.

Ponadto Załącznik Nr 4 zawiera w swojej treści miejsce na wypełnienie danych osobowych rodziców/opiekuna prawnego dziecka takich jak: imię i nazwisko oraz adres zamieszkania. Natomiast zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych organ dotujący, o którym mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32, w związku z udzielaniem i rozliczaniem wykorzystania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32, przetwarza dane osobowe dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, uczniów objętych branżowym szkoleniem zawodowym i słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych odpowiednio w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach, w tym z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych służących do gromadzenia danych osobowych. Zatem, zgodnie z ww. przepisem organ dotujący nie został uprawniony do przetwarzania danych osobowych rodziców/opiekunów prawnych dziecka.

Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z treścią art. 94 Konstytucji RP (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Oznacza to, że organy administracji publicznej nie posiadają kompetencji do stanowienia prawa miejscowego z przekroczeniem delegacji przewidzianej w ustawie. Akt wykonawczy musi spełniać wymogi zawarte w delegacji ustawowej, a skoro uchwała Rady Gminy Charsznica podjęta na podstawie upoważnienia ustawowego jest aktem prawnym powszechnie obowiązującym na obszarze gminy, stąd też powinna odpowiadać wymogom, jakie stawiane są przepisom powszechnie obowiązującym. Akt wykonawczy musi regulować tylko i wyłącznie sprawy z zakresu spraw przekazanych w upoważnieniu stawowym i musi regulować te sprawy zgodnie z wytycznymi ustawowymi zawartymi w upoważnieniu.

2. W § 7 ust. 5 badanej uchwały Rada Gminy Charsznica postanowiła: „Jednostka zobowiązana jest do przechowywania dokumentów finansowo księgowych stanowiących podstawę rozliczania dotacji przez okres co najmniej 5 lat licząc od końca roku, w którym została udzielona dotacja.” Zdaniem Kolegium Izby zapis ten wykracza poza zakres materii do uregulowania której właściwa była Rada Gminy na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie z tym przepisem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32, oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 34 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji. Ponadto zgodnie z przepisem art. 36 ust. 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych kontrola może obejmować okres 5 lat budżetowych poprzedzających rok budżetowy, w którym jest ona przeprowadzana. Zatem możliwość czasowa żądania określonych dokumentów do kontroli została już przez ustawodawcę uregulowana.
3. W § 8 ust. 5 badanej uchwały Rada Gminy Charsznica postanowiła: „Kontrolowany zapewnia kontrolującemu warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, zobowiązany jest w miarę możliwości do zapewnienia kontrolującemu samodzielnego pomieszczenia, niezwłocznego przedstawienia dokumentacji organizacyjnej, finansowej i przebiegu nauczania oraz terminowego udzielania wyjaśnień.” W ocenie Kolegium Izby powyższy zapis, dotyczący niezwłocznego żądania przedstawienia do kontroli dokumentów, pozostaje w sprzeczności z art. 36 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie z tym przepisem przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego, szkoła i placówka udostępnia dokumentację, o której mowa w ust. 2, oraz listy obecności, o których mowa w art. 26 ust. 3, w terminie 14 dni od dnia zwrócenia się przez osobę upoważnioną do przeprowadzenia kontroli o udostępnienie tej dokumentacji.
4. W Załączniku Nr 1 do badanej uchwały, stanowiącym wzór wniosku o udzielenie dotacji, zawarto oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że znane mi są zapisy art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1799): “Kto wbrew obowiązkowi przekazuje dane statystyczne niezgodne ze stanem faktycznym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.” Zdaniem Kolegium Izby żądanie od podmiotu składającego wniosek o udzielenie dotacji złożenia oświadczenia powyższej treści wykracza poza zakres kompetencji wyznaczony art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Przepis ten nie daje możliwości nakładania przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego na podmiot, któremu dotacja udzielana jest na podstawie ustawy, obowiązku złożenia takiego oświadczenia. Jeżeli bowiem ustawodawca zamierza nadać wymagany oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty określony rygor, to

wprowadza go wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji na organ stanowiący gminy do podjęcia uchwały, winien przewidzieć w treści upoważnienia ustawowego wymóg zamieszczenia takiego oświadczenia. W analizowanym przypadku ustawa o finansowaniu zadań oświatowych nie przewiduje takiej możliwości. Mając powyższe na uwadze uznać należy, że ustalenie w badanej uchwale wskazanego powyżej obowiązku wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do kształtowania zawartości badanej uchwały.

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, iż zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1799), ustawa określa zasady i tworzy podstawy rzetelnego, obiektywnego, profesjonalnego i niezależnego prowadzenia badań statystycznych, których wyniki mają charakter oficjalnych danych statystycznych, oraz ustala organizację i tryb prowadzenia tych badań i zakres związanych z nimi obowiązków. W art. 2 ww. ustawy zawarto definicje określić:

- 1) statystyka publiczna - system zbierania danych statystycznych, gromadzenia, przechowywania i opracowywania zebranych danych oraz ogłaszania, udostępniania i rozpowszechniania wyników badań statystycznych jako oficjalnych danych statystycznych;
- 1a) dane statystyczne - dane dotyczące zjawisk, zdarzeń, obiektów i działalności podmiotów gospodarki narodowej oraz życia i sytuacji osób fizycznych, w tym dane osobowe, pozyskane bezpośrednio od respondentów albo z systemów informacyjnych administracji publicznej, rejestrów urzędowych lub niepublicznych systemów informacyjnych, od momentu ich zebrania na potrzeby wykonywania zadań statystyki publicznej;
- 2) badania statystyczne - zbieranie, gromadzenie i opracowywanie danych statystycznych oraz ogłaszanie i udostępnianie wyników dokonanych obliczeń, opracowań i analiz, w tym podstawowych wielkości i wskaźników.

Jak wynika z art. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r., poz. 737 z późn. zm.) publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2, oraz ich zespoły wpisuje się do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej jako podmioty, o których mowa w ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773). Natomiast zgodnie z art. 42 ust. 1 i 2 ustawy o statystyce publicznej krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej "rejestrem podmiotów", obejmuje:

- 1) osoby prawne;
 - 2) jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej;
 - 3) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
- 2a. Wpisowi do rejestru podmiotów nie podlega osoba fizyczna w zakresie prowadzonej działalności:
- 1) oświatowej obejmującej prowadzenie przedszkola, szkoły, placówki lub innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854, 1562 i 1635);
 - 2) o której mowa w ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Uwzględniając, iż powyższe nieprawidłowości noszą znamiona istotnego naruszenia prawa, Kolegium Izby, postanowiło na posiedzeniu w dniu 24 kwietnia 2025 r. wszcząć postępowanie o stwierdzenie nieważności uchwały Nr X/69/2025 Rady Gminy Charsznica z dnia 19 marca 2025 r. w części. Jednocześnie Kolegium Izby powiadomiło Gminę Charsznica o terminie ponownego

rozpatrywania sprawy i możliwości udziału w posiedzeniu Kolegium przedstawicieli Gminy, z którego nie skorzystano. Rada Gminy Charsznica w wyznaczonym terminie nie usunęła wskazanych nieprawidłowości.

Ponadto Kolegium Izby zauważyło, iż w Załączniku Nr 3 rozpatrywanej uchwały, stanowiącym rozliczenie dotacji, w części E. zawarto zapis: „Wyszczególnienie wydatków sfinansowanych z dotacji oświatowe Oddzielnie SP, SON SP, OP, SON, OP”. Użyte w tym zapisie skróty nie zostały w treści uchwały zdefiniowane, co może powodować trudności z ich stosowaniem.

Dodatkowo w § 8 ust. 7 badanej uchwały Rada Gminy Charsznica postanowiła: „Kontrolujący ma prawo sporządzania kopii dokumentów, odpisów, wyciągów, zestawień lub wydruków z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej.” Zdaniem Kolegium Izby zapis ten jest nieprecyzyjny, gdyż nie wskazuje o jakie przepisy o tajemnicy ustawowo chronionej chodzi.

Powyższe narusza § 6 w związku z § 143 Załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r., poz. 283), w myśl którego przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Powyższe nieścisłości wymagają doprowadzenia do zgodności.

Powyższe nieprawidłowości Kolegium Izby uznało jako nieistotne naruszenia prawa w myśl art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7).

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji uchwały.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego – zgodnie z art. 13 pkt 8a ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).

POUCZENIE

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. Skargę tę należy wnieść w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały, przy czym należy to uczynić za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie.

PRZEWODNICZĄCY KOLEGIUM IZBY

Jolanta Nowakowska